

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

VÝUKOVÝ MODUL VI/2 VYTVÁŘENÍ PODMÍNEK PRO ROZVOJ ZNALOSTÍ, SCHOPNOSTÍ A DOVEDNOSTÍ V OBLASTI FINANČNÍ GRAMOTNOSTI

Téma VI.2.1

Řemeslná živnost v praxi

15. Odměňování za práci

Mgr. Zuzana Válková

MZDOVÉ PŘEDPISY

- ❖ Mzda (plat) závisí na mzdových předpisech v podniku a kolektivní smlouvě.
- ❖ Podle zákona se však musí respektovat:
 - a. minimální mzdu** – stanovuje nejnižší mzdu v daném státě. Zaměstnanec nesmí za plný úvazek dostávat nižší mzdu. U nás 8.000 Kč/měsíc (hrubého)
 - b. zaručenou mzdu** – stanovuje minimální výši mzdy za určitou práci, náročnost, složitost a odpovědnost

MZDOVÉ PŘEDPISY

- ❖ Konkrétní částky minimální a zaručené mzdy stanoví vyhlášky ministerstev nebo nařízení vlády.

V ČR máme 2 základní kategorie:

Plat: - peněžitě plnění ve státní sféře. Zaměstnavatelem je stát, uzemní samospráva, příspěvková organizace apod.
- používá se v měsíčním vyjádření

Mzda: peněžitě plnění v soukromé sféře

U řemeslných oborů se jedná především o mzdu. Budeme se proto podrobně věnovat této oblasti.

SLOŽENÍ MZDY

Musí být sjednána před výkonem práce (písemně)

Mzda se skládá z několika složek, které závisí na množství a kvalitě práce. Souhrn tvoří **hrubou mzdu**

Hrubá mzda je tvořena:

A. Základní mzdou

B. Pobídkovými složkami

C. Náhradou mzdy – částky za neodpracovaný čas

} mzda za odpracovaný čas

A. ZÁKLADNÍ MZDA

Řemeslná činnost může být odměňována následující formou základní mzdy:

- 1 Časová mzda
2. Úkolová mzda

ČASOVÁ MZDA

- Její výše závisí na odpracovaném čase
- Používá se u činností, u kterých nelze ovlivnit pracovní tempo nebo měřit výkon (automechanik, opravář PC)
- Podkladem je tabulka mzdových skupin a evidence docházky
- Časová mzda může být dána: - hodinovou sazbou
 - měsíčním stálým platem

Časová mzda = odpracované hodiny X hodin. mzdový tarif

Čas. Mzda = 160 hodin X 150 Kč = 24.000 Kč/měsíc

ÚKOLOVÁ MZDA

- Mzda je závislá na množství vykonané práce
- Používá se u snadno měřitelného výkonu (dělník, kopáč...)
- Podkladem jsou: hodinový mzdový tarif (HMT), výkonová norma (času, množství), počet jednotek vykonané práce
- Úkolová mzda udává, kolik Kč dostaneme za 1 kus

Úkolová mzda = skutečný výkon * úkolová sazba

Úkolová sazba času = HMT/výkonová norma množství (1 hod.)

(jak dlouho se dělá 1 výrobek)

Úkolová sazba množství = HMT/60 * výkon. norma času (v min.)

(kolik musí dělník udělat jednotek za jednotku času)

B. POBÍDKOVÉ SLOŽKY MZDY

Osobní ohodnocení:

- Vyjadřuje kvalitu práce zaměstnance nebo důležitost jeho osoby.
- Bývá pravidelnou složkou mzdy

Příplatky:

- Přísluší za práci konanou za zvláštních podmínek
- Zákonem je stanoveno **5 příplatků**
 - Za práci přesčas
 - Práce ve svátek
 - Práce v noci
 - Práce ve ztíženém pracovním prostředí
 - Práce v sobotu a neděli

B. POBÍDKOVÉ SLOŽKY MZDY

Prémie a odměny:

- Prémie bývají často stanoveny předem (např. 5 % ze mzdy při překročení plánu).
- Prémie se vyplácejí spíše za výsledky, které se opakují
- Odměny se vyplácejí nejčastěji jednorázově a jejich výše nebývá předem určena
- Jde např. o odměnu za mimořádný pracovní výsledek

C. NÁHRADA MZDY

Vyplácí se v případě, že zaměstnanec nepracoval, ale měl by na mzdu nárok

Jde o tyto důvody:

- Dočasná pracovní neschopnost zaměstnance
- Dovolená v uzákoněné délce
- Svátky
- Výkon veřejné funkce

VÝPOČET ČISTÉ MZDY

- Základní mzda, pobídkové složky a náhrady mzdy tvoří hrubou mzdu (HM)
- HM se snižuje o zdravotní a sociální pojištění a daň z příjmů
- Z daně se poskytují slevy (na poplatníka, na děti)

Hrubá mzda (HM)

+ **Zdravotní pojištění** (9 % z hrubé mzdy – odvádí zaměstnavatel)
+ **Sociální pojištění** (25 % z hrubé mzdy – odvádí zaměstnavatel)
= **Superhrubá mzda**

Superhrubá mzda * Sazba daně 15 % = Záloha daň na příjmu

VÝPOČET ČISTÉ MZDY

Hrubá mzda

- zdravotní pojištění
- sociální pojištění
- daň z příjmů
- = čistá mzda

Čistá mzda ještě neznamena částku k výplatě.

Tu činí čistá mzda + nemocenské dávky – srážky (exekuce, spoření)

Zaměstnanec obdrží výplatní lístek, kde je detailní rozpis všech položek.

Výplata probíhá buď bezhotovostně převodem na účet zaměstnance nebo hotovostně v pokladně na pracovišti.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

POUŽITÁ LITERATURA:

- ❖ Klínský, P.; Münch O., *Ekonomika pro ekonomická lycea a ostatní střední školy*. 2. upravené vydání.
Praha: Fortuna, 2008. ISBN: 978-80-7373-033-8

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

DĚKUJI VÁM ZA POZORNOST!!!